

Guía Docente				
Datos Identificativos				2017/18
Asignatura (*)	ANATOMÍA II	Código	651G01002	
Titulación	Grao en Fisioterapia			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias Biomédicas, Medicina e Fisioterapia			
Coordinación	Toro Santos, Francisco Javier de	Correo electrónico	javier.toro@udc.es	
Profesorado	Fernandez Fernandez, Esther Del Carmen	Correo electrónico	esther.fernandez1@udc.es	
	Toro Santos, Francisco Javier de		javier.toro@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Estudo da anatomía dos membros superiores e inferiores, do sistema cardiorespiratorio e da esplanoloxía.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	Conocer y comprender la morfología, la fisiología, la patología y la conducta de las personas, tanto sanas como enfermas, en el medio natural y social.
A17	Comprender la importancia de actualizar los conocimientos, habilidades, destrezas y actitudes que integran las competencias profesionales del fisioterapeuta.
A19	Comunicarse de modo efectivo y claro, tanto de forma oral como escrita, con los usuarios del sistema sanitario así como con otros profesionales.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, en las lenguas oficiales de la comunidad autónoma.
C6	Valorar críticamente el conocimiento, la tecnología y la información disponible para resolver los problemas con los que deben enfrentarse.
C7	Asumir como profesional y ciudadano la importancia de la aprendizaje a lo largo de la vida.
C8	Valorar la importancia que tiene la investigación, la innovación y el desarrollo tecnológico en el avance socioeconómico y cultural de la sociedad.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título	
Dominar a terminoloxía anatómica, de modo que o alumnado coñeza a nomenclatura actualizada das estruturas anatómicas e adquira a capacidade de descrición destas estruturas empregando termos de orientación espacial.	A1		C1
	A17		C7
	A19		C8
Desenvolver a capacidade de observación.	A1		C6
Coñecer a morfoloxía xeral do corpo humano, a localización, a forma e a estrutura dos seus órganos, sistemas e aparatos, así como as súas interrelacións.	A1		C6
Coñecer a morfoloxía, a localización e as interrelacións das estruturas anatómicas que constitúen, en particular, o aparato locomotor de membro superior e membro inferior, o sistema cardiocirculatorio e o aparato respiratorio.	A1		C6
Identificar a forma e as relacións das diferentes estruturas anatómicas mediante o uso de esquemas, debuxos, fotografías, e modelos tridimensionais (maquetas).	A1		C6
Comprender a función dos órganos e sistemas a través da posición, forma e estrutura básica.	A1		C6
Utilizar os coñecementos anatómicos no plantexamento e análise de problemas clínicos pertinentes.	A1		C6
	A17		
	A19		

Alcanzar o nivel suficiente de coñecementos anatómicos para comprender outras áreas da titulación relacionadas e realizar cursos de especialización en diversos campos da Fisioterapia.	A1 A17 A19		C6
---	------------------	--	----

Contidos	
Temas	Subtemas
IV.- Aparato locomotor. Membro superior. Membro inferior.	<p>CONTIDOS:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.- Anatomía do membro superior: Osteoloxía. Artroloxía. Mioloxía. 2.- Vascularización e inervación do membro superior. 3.- Anatomía del membro inferior: Osteoloxía. Artroloxía. Mioloxía. 4.- Vascularización e inervación do membro inferior. <p>ACTIVIDADES PRÁCTICAS:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.- Estudar o esqueleto do membro superior e inferior nas maquetas e osos do laboratorio. 2.- Estudar as maquetas de articulacións do membro superior e inferior. 3.- Identificar nas maquetas, os músculos do membro superior e inferior.
V. Sistema cardiocirculatorio.	<p>CONTIDOS:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.- Corazón. Morfoloxía externa. Relacions. Vasos e nervios do corazón. 2.- Corazón. Morfoloxía interna. Cavidades cardíacas. 3.- Circulación maior ou sistémica e circulación menor ou pulmonar 4. Sistema linfático. <p>ACTIVIDADES PRÁCTICAS:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.- Estudar nas maquetas a morfoloxía do corazón. 2.- Estudar nas maquetas os principais vasos sanguíneos.
VI.- Estesioloxía.	<p>CONTIDOS:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.- Sentido da visión. Anatomía do globo ocular e os seus anexos. 2.- Sentido da audición. Anatomía do oído externo, oído medio e oído interno. 3.- Sentidos do olfato, gusto y tacto. <p>ACTIVIDADES PRÁCTICAS:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.- Identificar nas maquetas as estruturas anatómicas do globo ocular. 2.- Identificar nas maquetas os elementos anatómicos do oído externo, medio e interno.

VII.- Esplacnoloxía.	<p>CONTENIDOS:</p> <p>1.- Sistema Dixestivo: Cavidade oral e glándulas salivales. Farinxe e esófago. Estómago. Páncreas. Bazo. Fígado y vías biliares. Intestino delgado, intestino grueso, sigma, recto e ano. Peritoneo.</p> <p>2.- Aparato Respiratorio. Cavidade nasal. Larinxe, tráquea e árbol bronquial. Pulmons, pleura e mediastino. Mecánica respiratoria.</p> <p>3.- Aparato Xénito-Urinario. Aparato urinario: ril, uréter, vexiga urinaria. Uretra. Glándula suprarrenal. Aparato xenital masculino e femenino: órganos xenitales internos y externos.</p> <p>ACTIVIDADES PRÁCTICAS:</p> <p>1.- Identificar nas maquetas os componentes do aparato dixestivo. 2.- Identificar nas maquetas os componentes do aparato respiratorio.</p>
----------------------	---

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A17 A19 C8	40	40	80
Prácticas de laboratorio	A1 A19 C6	11	22	33
Portafolios do alumno	A1 C6	0	12	12
Traballos tutelados	A1 A17 C1 C7	0	15	15
Presentación oral	A1 A17 A19 C1	6	0	6
Proba obxectiva	A1 C6 C7	3	0	3
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Clase teórica na que o profesor explica os temas do programa. E unha clase participativa, favorecendo o intercambio de opinións e o debate.
Prácticas de laboratorio	Clases prácticas que complementan os contidos das clases teóricas. Empréganse as maquetas do corpo humano e os osos da osteoteca do laboratorio de Anatomía Humana. Nas prácticas de laboratorio foméntase a participación do alumnado, favorecendo o intercambio de opinións, o debate e a resolución de problemas. A docencia se imparte a un grupo reducido de alumnos, o que permite a atención personalizada para aclarar dúbidas.
Portafolios do alumno	Consiste en laminas anatómicas que o alumno debe completar na casa, identificando elementos anatomicos. As láminas son elaboradas polos profesores da área e publicanse a medida que se avanza na materia.
Traballos tutelados	Os alumnos deberán facer un traballo dun tema que estea relacionado co contido do programa. O Traballo realizarase en grupo (mínimo 2 alumnos e máximo 4)
Presentación oral	Os alumnos deberán expor e defender o seu traballo diante dos profesores e resto de compañeiros, respondendo a calquera dúbida plantexada tanto polos seus compañeiros como polos profesores.

Proba obxectiva	<p>Proba Obxetiva.- Inclúe.</p> <p>1.- PROBA ESCRITA: que inclue:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 10-20 preguntas curtas, cada unha delas cun enunciado que require unha resposta breve, en xeral dunha extensión non maior de media páxina. . - test que consta de non mais de 20 preguntas, cada unha delas cun enunciado, catro opcións e resposta única. - Laminas anatomicas para completar ou identificar elementos anatómicos. <p>2.- PROBA ORAL.-</p> <p>Este exame está dirixido só a persoas con discapacidade que teñan dificultade para a realización de exames escritos. Neste caso o profesor fará preguntas que o alumno terá que responder de forma breve.</p>
-----------------	--

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas de laboratorio	A atención personalizada sirve para o seguimento da aprendizaxe de cada alumno por parte do profesor.
Traballos tutelados	<p>A través da tutoría, presencial ou virtual, o profesor aborda a resolución de dúbidas, a orientación e estudo, así como o seguimento e a supervisión de traballos.</p> <p>As practicas de Anatomía ao realizarse con grupos reducidos tamén facilita a aclaración de dúbidas de forma mais individual.</p>

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Prácticas de laboratorio	A1 A19 C6	Os alumnos deberán asistir as practicas onde se valorará actitude, interese pola aprendizaxe e a capacidade para solucionar problemas plantexados polo profesor	5
Portafolios do alumno	A1 C6	Consiste en completar as láminas anatómicas dos cuadernos de Anatomía Humana. Se valorara o traballo e a adicación do alumno.	5
Proba obxectiva	A1 C6 C7	Prueba Obxetiva escrita ou oral (no caso de que exista algunha discapacidade do alumno e tenga dificultade para a realización de exámenes escritos.	80
Traballos tutelados	A1 A17 C1 C7	Realización dun traballo en grupo dun tema relacionado cos contidos do temario. O traballo srealizarase en grupo (mínimo 2 alumnos e máximo 4).	5
Presentación oral	A1 A17 A19 C1	<p>Exposicion oral e defensa do traballo realizado en grupo, ante o profesor e resto de compañeiros. Se valorara a orixinalidade na presentacion, o contido, o traballo en grupo e o dominio do tema expuesto.</p> <p>Ao final da presentacion os alumnos deberan contestar calquera dúbida plantexada polos seus compañeiros e/ou profesores.</p>	5

Observacións avaliación

Os créditos da asignatura Anatomía Humana II, de 6 ECTS, se distribúen:

- Aparato locomotor de membro superior e inferior: 4 ECTS. - Sistema cardiocirculatorio, estesiología esplacnoloxa: 2 ECTS. No caso de que a materia sexa impartida por máis dun docente, a nota final da proba obxetiva será a media das dúas partes. Para superar a asignatura, cada unha das partes deberá ter unha calificación igual ou maior de 3,5 sobre 10.

No caso de que unha das partes non alcance a calificación de 3,5 sobre 10, o alumno no superará a asignatura ao considerar que non chegou ao 35% de coñecemento. As porcentaxes asignadas a cada proba pode sufrir pequenas modificacións dun curso a outro con respecto á memoria verificada en función das necesidades da materia; con todo non terá un valor menor ao 80% e a avaliación continuada, traballos tutelados e portafolio non superará o 20%

Fontes de información

Bibliografía básica

- Moore KL, Dalley AF (2002). Anatomía con orientación clínica. Madrid, Editorial Médica Panamericana
- Netter FH (2007). Atlas de Anatomía Humana. Madrid, Elsevier
- Drake RL, Wayne V, Mitchell AWM (2005). GRAY. Anatomía para estudantes. Madrid, Elsevier
- Schünke M, Schulte E, Schumacher U, Voll M, Wesker K (2005). PROMETHEUS. Texto y atlas de anatomía. Madrid, Editorial Médica Panamericana
- Putz R, Pabst R (2001). SOBOTTA. Atlas de Anatomía Humana. Madrid, Editorial Médica Panamericana

Bibliografía complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías